

De kracht van betekenisvolle relaties in vrijwilligerswerk

26 feb 2026

Drie kijkvensters op betekenisvol contact

1. Drie vormen van zorg
2. Waardevolle ontmoetingsplekken
3. Waarde voorbij kosten besparing

Eerste kijkvenster:

Drie vormen van zorg

De unieke waarde
van vrijwilligers

Matrix: drie vormen van zorg

Familiaire zorg

- . Morele relatie
- . Geen institutionele inbedding
- . Kwaliteit en grenzen bepaald door draagkracht
- . Grote mate van flexibiliteit

Vrijwillige zorg

- . Functionele relatie
- . Meer of minder georganiseerd
- . Selectie op motivatie- niet op opleiding
- . Vrijwillig karakter-inzet is niet afdwingbaar

Beroepsmatige zorg

- . Contractuele verbintenis
- . Volledig geïnstitutionaliseerd
- . Kwaliteit (protocollen, richtlijnen)
- . Arbeidscontract en formele taakafbakening

Waarom deze matrix

- . Matrix als kijkraam: helpt zichtbaar maken wat vrijwilligersrelaties uniek maakt.
- . Vrijwillige inzet staat tussen familiale zorg en professionele zorg
- . Die positie verklaart waarom vrijwilligers betekenisvol contact kunnen creëren

Dimensie 1: relatiebasis

Vrijwilligers ontmoeten iemand zonder voorgeschiedenis.

- . Geen familieband
- . Geen dossier
- . Geen behandelrelatie

Vrijwilligers brengen een frisse blik mee die betekenisvol contact mogelijk maakt

Dimensie 2: Inbedding

Vrijwilligers bewegen in lichte organisatievorm

- . Geen systeemdruk (productie, registratie)
- . Geen emotionele geschiedenis van familie
- . Wel rugdekking van organisatie

> Autonomie + betrouwbaarheid + menselijkheid

Vrijwilligers vormen de tussenruimte.

Dimensie 3: Regulering & kwaliteit

Vrijwilligers leveren kwaliteit door menselijke nabijheid

- . Geen medische handelingen
- . Tijd, aandacht, aanwezigheid
- . Onderzoek: rust, kwaliteit van leven en ‘er zijn’

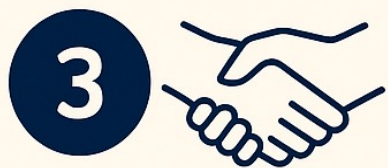
Het contact is dé kwaliteit

1 Vrijwilligers brengen een relationeel 'nulpunt' mee: een frisse blik die betekenisvol contact mogelijk maakt.

2 Vrijwilligers vormen de 'tussenruimte': georganiseerd genoeg om betrouwbaar te zijn, vrij genoeg om echt aandacht te geven.

3 De vrijwilliger hoeft niet deskundiger te zijn dan de hulpvrager – het contact is de kwaliteit.

Tweede kijkvenster:

Waardevolle ontmoetings- plekken

Unieke setting voor
betekenisvol
contact

kerninzichten onderzoek Laurine Blonk

- . Vrijwilligersinitiatieven creëren ruimte voor ontmoeting
- . Betekenis ontstaat in het alledaagse
- . Relationele waarde ontstaat door rolloosheid

Wat gebeurt er op ontmoetingsplekken?

- . Er is geen druk om te presteren of te praten
- . Iemand heeft tijd om te luisteren
- . Contact mag organisch ontstaan
- . Vrijwilligers en deelnemers benaderen elkaar gelijkwaardig

Verbinding ontstaat door aanwezigheid, niet door interventie.

Herken je uit je eigen praktijk dat betekenisvolle gesprekken vaak ontstaan terwijl je 'eigenlijk 'iets heel anders' aan het doen bent?

Derde kijkvenster:

Waarde voorbij kostenbesparing

Unieke
waarderecreatie

Kernboodschap Philine van Overbeeke

Waarde boven kosten

. Vrijwilligers zijn geen goedkope beroepskrachten maar unieke waardedragers

Verschuif van kostenbesparing naar waardecreatie

. Vrijwilligers hebben hun eigen positie, relatie en mandaat

Gunfactor & Creatieve ruimte

- . Mensen gunnen vrijwilligers sneller iets
- . Gesprekken verlopen opener en vertrouwder
- . Vrijwillig handelen geeft morele legitimiteit
- . Vrijwilligers denken vrijer, durven buiten kaders te denken

*Creativiteit en morele ruimte zijn niet in te kopen
- ze ontstaan juist omdat het vrijwillig is*

Waarom relaties met vrijwilligers anders voelen?

- . Minder hiërarchie
- . Meer gelijkwaardigheid
- . Toegankelijker, spontaner
- . In peer situaties: 'iemand als ik'
- . Minder rolafstand, meer nabijheid

**Erken, ondersteun en bescherm wat
vrijwillige inzet werkelijk is —
relationeel, menselijk en betekenisvol.**

MIJN KERNBOODSCHAP

Hartelijk dank voor jullie aandacht!

+316-28155614

Petra.vanloon@vrijwilligerswerk.nl

